

Preek

gehouden te Doetinchem op 21 oktober 2007

door ds. W. Harinck

Gemeente, de tekstwoorden voor vanmorgen kunt u vinden in het gelezen Schriftgedeelte, Hooglied 2: 1 en 2:

Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der dalen. Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren.

De roos en de lelie:

1. Een beeld van Christus
2. Een beeld van de christen

1. Een beeld van Christus

In het Nieuwe Testament zegt de Heere Jezus van Zichzelf: *Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven*. Hij zegt van Zichzelf: *Ik ben de Deur der schapen*. Of ook: *Ik ben het Licht der wereld*. Het zijn de zo bekende 'Ik ben' uitspraken van de Heere Jezus.

Maar minder bekend is dat we ook in het Oude Testament van die 'Ik ben' uitspraken kunnen vinden. In onze tekst uit het Hooglied hebben we zo een Oudtestamentische 'Ik ben' uitspraak van Christus. Christus Zelf zegt: *Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der dalen*.

In het Hooglied ontmoeten wij de Heere Jezus in het beeld van de Bruidegom. En we ontmoeten ook de bruid van Christus. Gods kinderen zijn de Bruidskerk van de Zaligmaker. Hier spreekt Christus als de Bruidegom van de hemel tot Zijn beminde bruid. Wat zegt de Heere Jezus dan tot haar over Zichzelf? Hij gaat haar zeggen Wie Hij is. Hij zegt: *Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der dalen*.

Het is een vergelijking, een beeld wat we hier vinden in onze tekst. Het is een zeer opmerkelijk beeld. Als we het overdenken gemeente, dan zullen we zien dat het ook een rijk en een betekenisvol beeld is. We zullen ons wat in moeten spannen om het te begrijpen, want het is misschien wel een moeilijke tekst, maar het is zo'n rijk woord, het is zo'n rijk beeld!

De Heere Jezus vergelijkt Zichzelf met twee bloemen. Wat een wonder dat Hij zo'n vergelijking wil maken. Hij, Die méér is dan de engelen, wil Zich heel eenvoudig gaan vergelijken met beelden uit de schepping, met beelden uit de natuur, uit de wereld van de bloemen.

Het gaat over een roos en over een lelie. En dan niet zomaar een roos, nee, de roos van Saron. En heel bijzonder: een lelie der dalen. In het land van de Bijbel, in het beloofde land, tussen de stad Jafo en de berg Karmel, daar ligt een vlakte. Die vlakte wordt genoemd 'de vlakte van Saron'. En daar groeien de rozen van Saron. Die rozen zijn bekend om hun bijzondere schoonheid. Geurende rozen groeien op de vlakte van Saron. In oude tijden maakte men geurende olie van die rozen van Saron.

Ook groeien er in Palestina, in het land van de Bijbel, prachtige lelies. Nee, dat zijn niet die kleine lelietjes van dalen, die wij hier in Nederland kennen, die je in een bruidsboeket kunt zien. De bijbelse lelies zijn grote bloemen, met grote

kelken en lange stelen. Die groeiden over het gehele land. Op de heuvels, maar in het bijzonder in de diepte van de dalen, in de valleien.

De Heere Jezus zegt: "Ik ben zo'n Lelie, van bijzondere schoonheid." Ja, Hij is de Schoonste, de Voortreffelijkste, de Liefelijkste. Ja, Hij is inderdaad de Roos van Saron, de Lelie der dalen.

Laten we dat beeld wat nader bezien. Wat zijn de kleuren van de roos en van de lelie? Van oorsprong is de roos rood. Rood is de kleur van de roos. En de lelie is blank, die is wit. Rood en wit.

In Hooglied 5 horen we de bruid spreken over haar Liefste. Wat zegt ze van haar Liefste? *Mijn Liefste is blank en rood. Hij draagt de banier boven tienduizenden.* Dat is het rijke beeld van Christus wat we hier zien. Hij is blank als een lelie en Hij is rood als de roos van Saron.

Blank is Zijn heiligheid. Blank is Zijn reinheid. Hij is zonder zonde. De Heere Jezus kon zeggen: *Wie van ulieden overtuigt Mij van zonde?* De Heere Jezus heeft zonde gekend noch gedaan. Hij is blank van reinheid en van heiligheid. Hij heeft de wet van God gedragen in Zijn binnenste. Hij beantwoordde volmaakt aan de eer van God en aan de wil van God. Hij is blank als een lelie, maar Hij is ook rood als een roos van Saron. Rood door Zijn lijden. Door Zijn sterven is die blanke Jezus rood gekleurd.

Wanneer in de tijd van het Oude Testament een Israëliet naar de tempel ging om daar te offeren bij het brandofferaltair, dan nam hij met zich een lammetje. Zo'n lammetje was blank, helemaal wit van kleur. Maar wat ging er dan gebeuren bij het brandofferaltair? Dat witte lammetje werd geslacht en dan kleurde dat witte lammetje rood. Het kleurde rood van het bloed. Dat is nu ook gebeurd met de Heere Jezus.

Hij is blank. Hij is ook rood. Rood van Zijn bloed en van Zijn offer. Hij is geslacht, toen Hij Zich overgaf in dat bittere lijden en sterven. Hij is geslacht als een slachtoffer voor de zonde. Hij heeft Zich overgegeven in de dood des kruises. "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven."

De profeet Jesaja zegt: *Hij is om onze overtredingen verwond. En om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem.* Hij is rood geworden in Zijn bloedstorting. Toen Hij Zijn ziel gegeven heeft, toen Hij de prijs voor de verlossing betaalde. Wat een rijk beeld zien wij hier van Christus.

De rozen en de lelies doen ons ook denken aan hun schoonheid en aan hun geur. Het is bekend uit oude tijden dat de mensen, die als reizigers door de vlakte van Saron gingen, bijzonder werden getroffen door de geur van die rozen van Saron. Die reizigers onderweg stonden weleens stil bij die geurende rozen van Saron.

Hier mogen we ook weer een vergelijking maken. Gods kinderen zijn als pelgrims onderweg. Ze zijn reizigers in deze wereld. Temidden van hun verdrukking en strijd mogen ze weleens stilstaan. En dan ontmoet de Heere hen in Zijn Woord en onder de prediking.

O, die liefelijke geur van Christus, die geur van Zijn liefde, van Zijn trouw en van Zijn genade... Wat is Christus hen dierbaar vanwege Zijn geur en vanwege Zijn schoonheid.

Zoals zo'n lelie in de dalen, zo'n blanke, reine lelie zo rijk is in schoonheid, zo mag het geloof in de harten van Gods kinderen zich verwonderen over de schoonheid van Christus. Ze mogen in hun hart ondervinden de liefdegeur van Christus. Zoals de apostel Petrus het ook zegt: *U dan die gelooft, is Hij dierbaar.* Wat gaan ze vanuit hun ellende en nood veel heerlijkheid in Hem zien.

Ja, weet u waarom ze zoveel schoonheid en heerlijkheid in Christus gaan zien? Dan moet u weer denken aan de bruid van het Hooglied. Weet u wat die bruid

van zichzelf zegt? Van zichzelf zegt ze: *Ik ben zwart*. Zo had ze zichzelf leren kennen: zwart en vuil vanwege de zonde. Daar waren haar ogen voor geopend. Is dat ook gebeurd in uw hart, in jouw leven? Hebben we onszelf leren kennen als zwart vanwege de zonde? Dan gaan we zien de diepte van onze ellende, de uitgestrektheid van onze diepe verlorenheid. We gaan zien dat we gezondigd hebben, dat we Gods heilige wet hebben overtreden, dat we alleen maar kwaad tegenover goed hebben bedreven. O, als onze ogen zijn geopend voor ons hart en voor ons bestaan, wie wij zijn voor God, dan gaan we het zien en met smart gevoelen, wat de bruid hier zegt: *Ik ben zwart*.

Juist voor zulken wordt de Heere Jezus zo schoon en zo dierbaar, als die blanke en rode Zaligmaker. Wat past Hij bij zo'n zwarte, dat wil zeggen, vuile zondaar! Wat maken die een goed huwelijk. Wat een wonder als ze elkaar eens mogen ontmoeten, als die liefdegeur van Christus, als die schoonheid van Hem gevonden wordt in het Evangelie, als Hij ons gaat vertellen vanuit Zijn Woord Wie Hij is en wat er in Hem te vinden is voor zo'n schuldige en zwarte zondaar als ik. Zo gaan we Hem kennen als die Roos van Saron en als die Lelie der dalen. Die roos van Saron groeide in een vlakke, in een open vlakke. Die groeide niet in een besloten hof, niet in een ommuurde tuin. Nee, in een open vlakke groeide die roos van Saron.

Wat is ook dat een wonder, gemeente! Christus wil Zich laten vinden. Hij laat Zich vinden in het geopende Woord. Onder de prediking laat Christus Zich vinden. In dat rijke Evangelie roept Hij zondaren toe dat Hij een volkomen Zaligmaker is, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet zal verderven maar het eeuwige leven hebbe.

Er staat - met eerbied gesproken - geen hekwerk rondom de Zaligmaker. Nee, Hij biedt zondaren Zijn vriendschap aan. Hij roept het armen en ellendigen toe: *Zie, hier ben Ik. Zie, hier ben Ik. Ik ben uw Heil alleen*. O, die ruimte van toegang tot Jezus en dat voor de grootste van de zondaren... Zaligheid in Hem, daarvoor is niemand te jong, niemand te oud. Dan is er niemand te zwart of te vuil van zonden. Hij is een volkomen Zaligmaker!

Ik ben een Roos van Saron. Maar Hij is ook een Lelie der dalen. Nee, we vinden Hem niet op de hoogten van onze werkheiligheid. Maar we vinden Hem in de diepte van onze doorleefde verlorenheid. Waar wij roepen uit de diepten van de ellende, waar de overtuiging van de zonde ons in de diepte heeft gebracht. Waar we ons doemwaardig voor God leren kennen. Daar in de diepten wil Hij Zich doen ontmoeten als die Lelie der dalen, als de Schoonste, als die tere en beminnelijke Zaligmaker. Hij laat Zich vinden in gebroken harten en verslagen geesten. De roos en de lelie zijn een beeld van Christus, ook vinden we in onze tekst een beeld van de christen. En dat is onze tweede gedachte.

2. Een beeld van de christen

Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren.

De Bruidgom sprak van Zichzelf: *Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der dalen*. En dan gaat Hij verder. Hij spreekt niet meer over Zichzelf, maar Hij gaat spreken over Zijn vriendin, over Zijn beminde bruid. Hij vergelijkt haar met een lelie onder de doornen. Hijzelf is een Lelie en zij is *gelijk* een lelie. Wat is de betekenis van dit beeld? Het is een beeld van de christen, van Gods Kerk in deze wereld. De bruidskerk van Christus op deze aarde.

Wat zal er een verwondering en verbazing in het hart van de bruid gekomen zijn, toen ze hoorde dat Hij haar een lelie noemde. Dat heeft ze niet kunnen begrijpen, dat zij in Zijn ogen te vergelijken was met zo'n schone lelie.

Want gemeente, wat zegt Gods kerk van zichzelf? O, als we zelfkennis hebben gekregen, dan zeggen we niet van onszelf: ik ben een lelie. Dan zeggen we iets anders: ik ben een ellendig mens. Dat is wat ze gaan belijden als ze van zichzelf gaan zeggen: *Het goede dat ik wil, dat doe ik niet; en het kwade dat ik niet wil, dat doe ik. Ik ellendig mens...* O dan zien ze hun zonde, hun vervloeking, hun onreinheid. Dan belijden ze hun onvruchtbaar bestaan, dat ze maar dorre bomen zijn. Dan zien ze zoveel tekort in hun bidden, in hun werken. Dan zien ze dat hun ziel kleeft aan het stof. Ze voelen dat hun geloof nog zo onvolkomen is en dat hun dienen van de Heere nog zo zwak is.

Nee, ze zien zichzelf niet als een lelie. Maar in de ogen van die hemelse Bruidegom zijn ze als een lelie zo schoon. Christus Zelf legt schoonheid op Zijn zwarte bruid. Zijn heiligheid bedekt hun onheiligheid. Zijn reinheid bedekt hun onreinheid. O, Christus' kerk heeft alles aan Hem te danken. Hij is hun geschonken tot rechtvaardigmaking, heiligmaking en volkomen verlossing. Wat heeft Christus de schoonheid van Zijn kerk duur verworven. Hij heeft Zelf een doornenkroon moeten dragen, opdat de Zijnen de schoonheid van een lelie zouden verkrijgen uit Hem.

Een lelie onder de doornen. Het beeld van de doornen ziet op de verdrukkingen van Gods kerk in deze wereld. Dat is de plaats, de positie van de levende Kerk in de wereld. De Zaligmaker heeft gezegd: *In de wereld zult gij verdrukking hebben. Ze zullen achtervolgd en gehaat worden. Ze hebben Mij gehaat en ze zullen u ook haten.* De Kerk, hier in deze wereld, staat middenin de strijd, tegen de satan, de wereld en het eigen vlees. Kennen wij die strijd, gemeente? Kennen wij die doornen? Paulus kende die doorn in zijn vlees. De strijd van Gods Kerk op deze aarde: lelies onder de doornen.

Dan is er zo'n mooie uitleg bij deze tekst. Er wordt gezegd dat lelies het sterkste geuren onder de doornen. Juist onder de doornen bloeien de lelies het mooist. Dat zien we ook in het leven van Gods kinderen. Onder de verdrukking en in het midden van de beproeving, temidden van de strijd verheerlijkt de Heere Zijn werk en Zijn Naam. Dan gaat de schoonheid van Christus schitteren in hun hart en in hun leven. Nee, wij zien niet altijd dat we die doornen nodig hebben om als een lelie te kunnen bloeien. Maar de Heere acht het in Zijn wijsheid noodzakelijk, dat die doornen er zijn in het leven van Zijn kinderen, opdat temidden van de strijd, de verdrukking en beproeving, onder het heiligend kruis, hoe langer en hoe meer zouden sterven aan zichzelf en opdat dat leven wat uit Christus is hoe langer hoe meer in hun sterfelijke lichaam geopenbaard gaat worden. Zoals het bij Paulus was: *Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij.*

De beproeving en de verdrukking, de doornen zijn noodzakelijk om als een lelie te kunnen bloeien. De bekende Thomas Boston heeft eens gezegd: "Steeds weer opnieuw als ik probeerde voor mijzelf een nest te bouwen – hij bedoelde: als ik wilde rusten op mijn ondervinding – als ik een nest wilde bouwen om in te rusten, stak de Heere er een doorn in."

De doornen zijn nodig om ons klein te houden, om afhankelijk te zijn, om te blijven hongeren en dorsten naar Christus en naar Zijn gerechtigheid. De doornen zijn nodig om het beeld van de Zoon van God gelijkvormig gemaakt te worden. Dat is nu het sieraad van de Kerk: een lelie zijn onder de doornen.

Gemeente, het is de vraag: wat zijn wij? Zijn wij nog een doorn of door genade een lelie geworden? De Hartenkenner kon zeggen van Zijn bruid: "Gij zijt gelijk een lelie onder de doornen." Wat kan de Hartenkenner zeggen van u en van jou en van mij? Zijn wij al een lelie geworden? Of zijn we nog die oude doorn, die zondaar, dood in zonden en misdaden? O, voor een doorn kan nog een dennenboom opgaan. En voor een distel kan nog een mirteboom opgaan. Wat

onmogelijk is bij de mensen, dat is mogelijk bij God. Die Roos van Saron is er nog! Die vlakte ligt nog open in de prediking en in het Evangelie. De Zaligmaker roept het ons toe: Bekeert u, bekeert u, waarom zoudt gij sterven? Hij is nog te vinden in Christus, Die het eeuwige leven schenkt. O, buig dan, verneder u dan met die tollenaar, met die zondaar, die bad: O God, wees mij, de zondaar, genadig.

Lelies onder de doornen, Kerk in de strijd: houdt aan! Grijpt moed! Hoor wat de Bruidegom getuigt: Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens! Het zal wat zijn als Christus Zijn Kerk – hier lelie onder de doornen – straks overplant in de hof van de hemel. Dan zullen ze eeuwig Hem mogen dienen, liefhebben en vrezen zonder zonde. Dan zullen er geen doornen meer zijn. Dan zal die reine, blanke lelie eeuwig mogen bloeien voor Hem.

Amen.